

Arkivsak-dok. 15/16622-3
Saksbehandler Børre Jacobsen

Behandles av	Sakstype	Møtedato
Utvalg for kultur og oppvekst 2015-2019	Utvalgssaker	01.03.2016

ARRANGEMENTSSTRATEGI FOR SANDNES KOMMUNE 2016-2019

Hva saken gjelder

Utvalg for kultur og oppvekst får her presentert Arrangementsstrategi for 2016-2019. Strategien er basert på samfunnsdelen i Kommuneplan for Sandnes kommune 2015-2030, Kommunedelplan for kultur 2011-2020 og Ungdomsstrategi 2014-2017

Involverte

For å formulere og utvikle denne strategien har det vært gjennomført en rekke møter, både internt i Kultur, og med andre avdelinger i kommunen. Det har også vært avholdt jevnlige møter med andre aktører, organisasjoner og institusjoner som arbeider med arrangement i Sandnes. Alle partene har aktivt kommet med innspill i denne prosessen.

Bakgrunn, mandat og mål

En stor by som Sandnes trenger en arrangementsstrategi. Det er viktig både for kommunen og for innbyggerne. Arrangement innebærer formidling av kultur. Kultur har en egenverdi og er et mål i seg selv. Arrangement er verdiskaping og har en merverdi utover det økonomiske. Får kulturlivet utvikle seg på sine egne premisser og ha fokus på kvalitet, kan det gi positive ringvirkninger for samfunnet.

Arrangement kan bidra til å:

- Gi publikum kunst- og kulturopplevelser
- Gi kunstnere og kulturprodusenter en arena for fremvisning
- Fremme folkehelse og livskvalitet
- Bygge felleskap og legge grunnlag for lokal tilhørighet og identitetsfølelse
- Skape møteplasser på tvers av kulturbakgrunn og sosiale skillelinjer.

- Skape arbeidsplasser og bidra til økonomisk aktivitet
- Skape markedsføringsverdi utover kommunens grenser og sikre Sandnes et godt omdømme
- Styrke Sandnes som attraktiv by å bo i
- Styrke Sandnes som en attraktiv forretningsadresse.
- Utvikle byrom og arenaer
- Bidra til inkludering, demokrati og fellesskap

I Kommunedelplan for kultur 2011-2020 står det at Sandnes skal:

- Videreutvikle eksisterende festivaler
- Arbeide for å støtte og utvikle nye festivaler
- Arbeide for små og store kulturarrangement gjennom hele året
- Styrke kulturtilbudet i Sandnes om sommeren

Denne arrangementsstrategien beskriver dagens situasjon og angir de tiltak som er nødvendige for å oppfylle kommunen sin visjon om å være «i sentrum for fremtiden – romslig, modig og sunn».

Avgrensning

Saken gjelder i hovedsak de store utendørsarrangementene i Sandnes sentrum. Det gjennomføres mange arrangement jevnlig gjennom hele året, både i bydelshus og andre private forsamlingslokaler. Denne strategien omhandler i hovedsak de store arrangementene som preger sentrum, og som krever involvering av flere parter. Dette kan være andre avdelinger i kommunen som for eksempel Bydrift, Bymiljø, og eksterne parter som for eksempel Sandnes Sentrum, Røde Kors og Politiet.

Mange arrangement i Sandnes foregår innendørs og i bydelene. Helårsarrangøren Sandnes kunst- og kulturhus med Kinokino er den institusjonen som har høyest aktivitet. Sandnes kulturskole og Vågen videregående skole er blant byens største kulturprodusenter med høyt aktivitetsnivå hele skoleåret. Sandnes bluesklubb og Sandnes rockeklubb har ukentlige konserter. Utestedet Tribute er en mye brukt livescene og et viktig bidrag til mangfoldet i Sandnes sitt kulturliv. Vitenfabrikken er vertskap for et stort antall arrangement i sine lokaler i Storgata. Bydelshusene blir også brukt svært aktivt og det finnes mye kompetanse blant de som drifter og de som bruker bydelshusene. Kommunen er ansvarlig for Den kulturelle skolesekken og Den kulturelle spaserstokken og gjennom dette arbeidet gjennomføres det en lang rekke arrangement ute i skolene og institusjonene gjennom året. Mange menigheter står også bak store arrangement på sine arenaer i kommunen.

Sandnes sentrum sørger for at det er aktivitet i sentrum gjennom hele året med markeder i Langgata, julebelysning i sentrum og ikke minst den tradisjonsrike Sandnesugå som er handelsstandens årlige store

begivenhet. Sentrumsforeningen er opptatt av «365dagers-byen» og det er viktig for dem at alle ressursene ikke låses opp i noen få dager i løpet av året. Små arrangement og aktiviteter spredd utover året bidrar til at Sandnes har et levende sentrum.

Håndbok og retningslinjer

Sandnes kommune har en «Håndbok for arrangement i Sandnes sentrum» og «Retningslinjer for arrangement, salg, uteservering med mer i byens offentlige uterom». Disse to dokumentene vil bli revidert våren 2016 og samles i en og samme håndbok. Kulturavdelingen har ansvar for å utarbeide ny håndbok i samarbeid med Bymiljø. Håndboken skal gjøre det lettere å gjennomføre arrangement i Sandnes og den skal følge prinsippet om «En dør inn». Målet er at alle henvendelser skal gå til arrangementsrådgiver. Arrangementsrådgiver skal ha mandat til å godkjenne arrangementene og et ansvar for å koordinere med de nødvendige enheter i kommunen og eksterne samarbeidspartnere. Denne arrangementsstrategien sier noe om hva vi skal satse på i Sandnes, mens arrangementshåndboken vil si hvordan vi skal gjøre det.

Dagens situasjon

Hvert år gjennomføres en rekke forskjellige arrangement som er godt kjent og har god forankring blant innbyggerne. Hvert år dukker det også opp nye initiativ og prosjekter. Sandnes kommune er selv initiativtaker til, og driver av noen av de største og viktigste arrangementene. Dette gjelder spesielt arrangement som retter seg mot barn og unge. Kommunen har et særskilt ansvar for at alle ungdommer får muligheten til å delta i kulturelle aktiviteter. Kultur har utviklet, og er eier av, Barnas By og Urban Street, UKM og Eventyruka. Sandnes kommune er annethvert år vertskap for fylkesfinalen i UKM. I 2017 skal landsfinalen for UKM være i Sandnes. Andre store og viktige arrangement for byen er Blinkfestivalen, Nordsjørittet og Tour Des Fjords.

Møteplasser

Folk vil være der folk samles og kommunen kan tilrettelegge for gode møteplasser for innbyggerne i Sandnes. Ruten er Sandnes sin storstue beliggende midt i sentrum. Ruten har tradisjonelt vært den viktigste plassen for utendørs arrangement i byen. Det er viktig at det tilrettelegges for store arrangement når Ruten-området nå skal utvikles. Mauritz Kartevolds plass og indre vågen har de senere årene blitt mer brukt som utearena.

Når den nye Havneparken står ferdig og det oppstår en ny åpen plass ytterst i Vågen, kan dynamikken for hvor arrangementene i hovedsak blir gjennomført, forskyve seg. Da NRK Sommerbåten besøkte Sandnes i juli 2015 var det mange tusen mennesker samlet i Havneparken. Da Sommerbåten besøkte Sandnes fikk kommunen vist sin evne til å være vertskap. Havneparken er i utvikling og vil kunne komme til å bli en viktig arena for utendørs arrangement i fremtiden. Langgata er under

renovering og det vil her legges godt til rette for arrangement. Sandvedparken får sommeren 2016 ny scene. Denne scenen vil være godt tilrettelagt for konserter og andre forestillinger. Eventyrstien utnytter hver høst parkens muligheter.

Det skal være lett å bli med både som publikum og frivillig. Mange av de viktigste og største arrangementene i Sandnes er gratis og åpne for alle og ved å bruke den ressursen de frivillige er, involveres mange av byens innbyggere på en god måte. Sandnes har en stor fordel i at sentrum er lite og det er korte avstander. Dette gjør at det er godt tilrettelagt for kompakte og samlende arrangement som tar sentrumskjernen i bruk. Blinkfestivalen er et godt eksempel på dette.

Kontinuitet

Det er krevende å planlegge og gjennomføre et arrangement for første gang. Det er derfor mange fordeler med å ha gjentakende arrangement, da dette gir mulighet for læring og videreutvikling. Ved arrangement som er årlige eller kommer igjen med jevne mellomrom, sikrer man kompetanse og erfaring. Det er kostnadsbesparende å investere i utstyr som får gjenbruk. Julemarkedet på Varatun gård er et eksempel på et årvissst arrangement som nå nyter godt av den kompetansen som er bygget opp i organisasjonen, i tillegg til alt utstyret som kan brukes igjen, år for år.

Kommunikasjon

Markedsføringen av arrangement er ofte en stor utfordringen. Det kan være både tidkrevende og kostbart. Kommunen kan bidra med å spre informasjon gjennom sin hjemmeside og sosiale medier. Kampanjer som «Sommerbyen Sandnes» samler og sprer informasjon om arrangement i sommersesongen, er også et godt verktøy for å markedsføre sommerens aktiviteter. I forbindelse med utarbeidelse av en kommunikasjonsplan vil det være naturlig å ta med arrangementenes mulighet til å sette Sandnes på kartet. Konserter og liknende markedsføres også med plakater i byrommet. Det bør legges til rette for plakatoophenging med dedikerte vegger og eventuelt glassmonter til dette.

Fyrtårn

Utviklingen av by-identiteten er avhengig av både små og store arrangement gjennom året. Det er viktig å involvere både lokale arrangører, lag og foreninger i alle aldersgrupper. Det er mange arrangement som har lang tradisjon og som setter sitt preg på byen og bydelene gjennom hele året. Eksempler på dette er Sandnesugå, Ganddalsdagene, Riskadagene, Julemarked på Varatun gård, tenning av julelysene og julegrana i Langgata, 7-nuts turen og mange flere. Det største arrangementet gjennom året og det som involverer stort sett hele byen befolkningen, er 17.maifeiringen. 17.maifeiringen er et tradisjonsrikt arrangement med en god form der Kultur er sekretariat og arrangør i

samarbeid med 17.mai-komiteen og mange andre involverte. Denne strategien skriver ikke mer om dette arrangementet.

Det er noen store arrangement som kan trekkes frem som ekstra synlige fyrtårn for byen. Disse fungerer som forbilder for andre arrangement og setter Sandnes på kartet:

- **Blinkfestivalen** er en rulleskiskytingskonkurrans med festival- og konsertprogram. Blinkfestivalen er utviklet i samarbeid med NRK og er det arrangementet som viser best igjen utover kommunens og fylkets grenser. Det er en gjentakende suksess og et eksempel på et vellykket samarbeid mellom en privat arrangør og kommunen. Det er også kroneksempelen på en type arrangement som Sandnes utmerker seg med, nemlig sportsarrangement med et kulturelt program.
- **Nordsjørittet** er et terrengsykkelritt som har den særlige kvaliteten at det rekrutterer deltakere fra hele landet, men særlig vår region. Det er en profesjonell organisasjon som samarbeider godt med sine frivillige og som også setter Sandnes på kartet.
- **Barnas By** oppstod i forbindelse med Kulturhovedstadsåret 2008 og er blitt et årlig arrangement for barn, i Sandnes sentrum. Barnas by drives av Kultur i Sandnes kommune i nært samarbeid med mange kommunale aktører og Sandnes Sentrum.
- **Urban Street** er ungdommenes egen festival ute i byrommet der blant annet musikk, skating og graffitikunst er sentrale uttrykk.
- **Sommerrevyen** er med på å skape liv og røre på forsommeren i Vågen og er et arrangement drevet frem av lokale krefter, som på kort tid har etablert seg og blitt en tradisjon i Sandnes.
- **Eventyruka** er et eksempel på et godt samarbeid mellom Kultur, Sandnes kulturskole, Vågen videregående skole, Sandnes bibliotek og Sandnes sentrum. Prosjektet involverer høstsalg og ekstra åpningstider i butikkene i sentrum, fortellerstunder på skolene og biblioteket og Eventyrstien i Sandvedparken. Eventyrstien er et kunstnerisk prosjekt som har fokus på barn og unges formidling av musikk, dans og teater. De siste årene har det gjennomsnittlig vært 15000 publikummere innom Sandvedparken under Eventyrstien
- **Tour des Fjords**. I 2015 var Sandnes kommune og Sandnes tomteselskap vertskap for det profesjonelle sykkelrittet Tour des Fjords. Dette arrangementet kommer tilbake til Sandnes i 2016. Tour des Fjords gjennomføres med direkte tv-sendinger og får mye oppmerksomhet i pressen. I tillegg til det sportslige legges det opp til involvering av publikum langs løypene, både i bydelene og i sentrum.

Barn og unge

I ungdomsstrategien for 2014-2017 legges det vekt på å skape møteplasser for ungdom. Det er viktig å legge til rette for medvirkning slik at de unges stemmer blir hørt og regnet med. Det er viktig at Sandnes har et kulturtilbud med høy kvalitet for barn og unge. Stikkord for dette er opplevelse, deltakelse og formidling av egne uttrykk. Ungdommens kulturmønstring UKM er et viktig satsningsområde for Sandnes kommune. Kommunen er annethvert år, i samarbeid med fylkeskommunen, vertskap for fylkesfinalen i Rogaland. Satsningen på UKM har ført til at Sandnes skal få være vertskap for landsfinalen til UKM i 2017. Dette viser at langsiktig arbeid med å bygge opp kompetanse og ha klare mål, gir resultat. Eventyruka med Eventyrstien er en viktig identitetsbygger for barn og unge i Sandnes. Det er et arrangement som involvere veldig mange og som bygger på positive verdier som de fleste kan kjenne seg igjen i. Barnas By lar barnekulturen prege sentrum. Kultur vil sammen med ungdom fortsette å bygge opp om ungdomskultur ved å videreutvikle Urban Street som festival.

Kommunens rolle

Kommunens rolle er å være både arrangør, samarbeidspartner, tilrettelegger og å gi tilskudd. Kommunens oppgave er både å utvikle og drifte egne arrangement og å utvikle byrommet slik at det er tilrettelagt for arrangementsaktiviteter. Kommunen skal tilrettelegge for kommersielle aktører og de uavhengige kulturaktørene. Det skal være lett å arrangere noe i Sandnes. Kommunen skal i størst mulig grad være tilrettelegger og ikke teknisk arrangør.

Samarbeid på tvers av avdelinger og mellom kommunen og private aktører er et viktig virkemiddel i utviklingen av arrangement. For de eksterne aktørene er det viktig med enkle retningslinjer og et lett forståelig reglement. Det må være få kontaktpersoner og lett tilgjengelig informasjon. Det er også en stor fordel om det finnes støtteordninger og tilskudd som kan bidra til å styrke økonomien i et arrangement. Økonomiske tilskudd kan både være fødselshjelper for gode ideer og initiativ, men også sørge for kvalitetssikring av arrangementene.

- Kommunen skal ha en rådgivende funksjon og ta ansvar for å koordinere de arrangementene som går av stabelen i Sandnes. Noen store arrangement som Barnas by og Eventyruka eies og driftes av kommunen selv. Disse arrangementene er ikke kommersielle, de er gratis og åpne for alle. De gir barn og unge en arena hvor de kan å vise frem sine uttrykk. De stimulerer til utvikling på tvers av kulturer, generasjoner og miljøer. Kommunen skal fortsette å ta ansvar for gjennomføring og videreutvikling av disse arrangementene.
- Kommunen skal sørge for å både inneha og spre kompetanse om arrangement ved å invitere aktørene til kurs og seminarer. Kommunen skal også sørge for at det er møteplasser for aktørene

slik at det kan dannes nettverk hvor deling av kunnskap er en viktig faktor.

- Kommunen skal drive med innovasjon og utvikling og sørge for å gjøre Sandnes til en attraktiv by for andre arrangører.

Økonomi

Det er kostbart å lage folkefest og lage store arrangement. Totalprisen for store utekonserter inklusive artister, scene og produksjon, rangerer fra rundt 100.000kr for en lokal artist med 1000 publikummere, til cirka 1.000.000kr for en nasjonal eller internasjonal artist med 10 000 publikummere. Kommunen skal bidra med rådgiving og tilskudd til private arrangører. Det ser ut til at antallet arrangement i Sandnes i dag ligger på rett nivå. De etablerte fyrtårnarrangementene som er nevnt i denne strategien, opprettholder sin attraktivitet ved at de er bærekraftige og sørger for kontinuitet. Flere store arrangement i sommerhalvåret vil kunne komme til å konkurrere med allerede etablerte suksesser.

Oppsummering

Det er i dag mange gode og livskraftige festivaler og kulturarrangement i Sandnes. Disse har fått utvikle seg med støtte fra, og i samarbeid med kommunen. Kommunen skal møte nye initiativ positivt.

Målet med denne arrangementsstrategien er:

- Å gjøre kommunen til en god og attraktiv samarbeidspartner.
- At Sandnes kommune skal være kjent for å være en by det er lett å arrangere i
- At det skal være «en dør inn»
- At informasjon skal være lett tilgjengelig og reglementet skal være klart og tydelig
- At det er tilrettelagt for at alle kan oppleve, og delta på arrangement
- Å videreutvikle de gode arrangementene som finnes i dag
- Å sørge for kontinuitet
- Å tilrettelegge for nye arrangement
- Å gi forutsetninger for at folk skal kunne bidra som frivillige og som profesjonelle aktører
- At det finnes gode møteplasser
- Å bidra til inkludering og fellesskap

For å oppnå dette skal Sandnes kommune ta disse grepene:

- Ha en klar strategi for arrangement
- Utarbeid en handlingsplan for videre arbeid med arrangement
- Utarbeide ny arrangementshåndbok
- Ha et klart mandat og en tydelig organisering med «en dør inn»
- Satse på barn og unge

- Satse på kvalitet
- Skape kontinuitet i arbeidet med arrangement

Forslag til vedtak:

Utvalget for kultur og oppvekst godkjenner Arrangementsstrategi 2016-2019

Rådmannen i Sandnes, 09.02.2016

Kristin Barvik
Kommunaldirektør

Therese Hauger
Kultursjef

Dokumentet er ikke signert da Sandnes kommune benytter elektronisk godkjenning.